

Nieuwsbrief 5-2-2026

Wil je in actie komen tegen militarisering en voor vrede? Wil je meedoen aan lezingen en debatten hierover?

Deze nieuwsbrief van [De Nieuwe Vredesbeweging](#) informeert over vredesactiviteiten van landelijke en plaatselijke groepen (regiokringen). De nieuwsbrief zal elke 4 à 6 weken verschijnen. Je kunt deze nieuwsbrief [hier](#) downloaden om deze zélf te verspreiden.

Aanmelden activiteiten: nieuwsbrief@nieuwevredesbeweging.nl

Acties van groepen van De Nieuwe Vredesbeweging vind je ook op de website <https://nieuwevredesbeweging.nl/actie/>

Aanmelden landelijke en plaatselijk vredesactiviteiten in solidariteit met Palestina zie de website van [Plant een Olijfboom](#)

Wanneer gaan we aan de slag voor vrede in de wereld?

Commentaar van de Nieuwe Vredesbeweging op het coalitieakkoord van VVD, D66 en CDA

De Nieuwe Vredesbeweging is diep teleurgesteld over het coalitieakkoord tussen VVD, D66 en CDA. Op het punt van defensie en buitenlands beleid is het stuk ver beneden de maat en levert het op geen enkele manier een bijdrage aan vrede, ontspanning of een veilige wereld. In een eerdere brief aan de formerende partijen pleitte de Nieuwe Vredesbeweging voor een nieuwe koers voor Nederland, met als zwaartepunt internationale diplomatie en overleg. Maar in dit coalitieakkoord lezen we opnieuw een voorzetting van de militarisering en opvoering van de bewapening, inclusief kernwapens, waardoor Nederland volop blijft bijdragen aan het onveiliger maken van de wereld. De manier van financieren van deze enorme – en in onze ogen overbodige – bewapening ondermijnt bovendien de sociale verhoudingen in Nederland.

Internationale rechtsorde

Volgens de vredesbeweging kan Nederland een belangrijke rol spelen voor de wereldvrede door te kiezen voor defensie- en buitenlandbeleid, gericht op een positieve hervorming van de internationale rechtsorde, zodat die weer meehelpt om de huidige erosie van het internationaal recht tegen te gaan. Met zo'n nieuwe internationale aanpak, gericht op

ontspanning, vrede en ontwapening, kan ons land werken aan een nieuwe wereldorde waarin ook de NAVO uiteindelijk niet meer nodig is.

Maar in het hoofdstuk Nederland in de wereld wordt de bestaande situatie niet eens geproblematiseerd. Geen passage over de risico's, bedreigingen en trends in de wereld. Geen woord over de gedegradeerde positie van de VN of de problemen met naleving van het internationaal recht waarvan Nederland de hoeder pleegde te zijn. Niets over verbreken van de militaire banden met Israël als reactie op de genocide in Gaza. Geen woord over nieuwe machtsverhoudingen in de wereld of onze verhouding tot de opkomst van landen die samenwerken onder de afkorting BRICS. Geen letter over de manier waarop klimaatverandering de wereldwijde veiligheid aantast. En niets over mondiale collectieve veiligheid maar alleen over onze (trans-Atlantische) veiligheid. In weerwil van de titel van dit hoofdstuk geeft de nieuwe coalitie hier blijk van een armzalige en benepen kijk op de rauwe werkelijkheid in de wereld om ons heen.

Nieuwe Europese veiligheidsarchitectuur

In de brief aan de formerende partijen stelde de Nieuwe Vredesbeweging voor dat de nieuwe regering een andere koers zou inslaan: Stap af van de huidige wapenwedloop en de obsessie met steeds weer nieuwe en duurdere bewapening. Sla de weg in naar diplomatie en blaas nieuw leven in internationaal overleg. Daarbij kunnen we bijvoorbeeld voortbouwen op het de verdragen van Helsinki (1975) en Parijs (1995). In concreto stelden we voor dat Nederland voorop moet lopen bij de organisatie van een herzieningsconferentie van deze verdragen.

Nederland in de wereld begint met de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne. Dat is logisch, want deze oorlog heeft alle bestaande verhoudingen aan het wankelen gebracht. Des te opvallender dat met geen woord wordt gesproken over een mogelijk of zelfs maar gewenst einde aan deze vreselijke oorlog. Geen woord ook over een mogelijke Nederlandse of Europese rol in de spoedige diplomatieke beëindiging van de oorlog. Je zou je bijna afvragen of de nieuwe regering wel een einde aan die oorlog wil. Ook is opvallend dat het akkoord nog steeds uitgaat van een NAVO-lidmaatschap voor Oekraïne. Alle onderhandelingen tot nu toe laten zien, dat zo'n NAVO-lidmaatschap niet meer realistisch is als we tot een eind van de oorlog willen komen.

Het viel te verwachten dat de ongelijke verhouding in defensie-uitgaven tussen Rusland en de Europese landen van de NAVO hier niet wordt benoemd. Toch geeft Europa wel degelijk veel meer geld aan wapens uit dan Rusland. Dat laatste doet nu weliswaar veel gevechtservaring op, maar draagt de last van een uitputtingsoorlog in Oekraïne. Het lijkt niet waarschijnlijk dat Rusland een bedreiging zal worden voor Europa.

Maar wie dat wel verwacht, zou alles moeten doen om dat risico met onderhandelingen en akkoorden zoveel mogelijk te verkleinen, indachtig de woorden van de Duitse bondskanselier Friedrich Merz, dat Rusland 'nou eenmaal onze grootste Europese buur' is.

Een Europees kernwapen?!

Terwijl in de visie van de komende regering de oorlog in Oekraïne doorgaat, wordt in dit akkoord openlijk geflirt met de verdere verspreiding van kernwapens. Het heet dat de coalitie 'constructief staat tegenover het versterken van een Europese nucleaire samenwerking'. Geen woord over de problemen rond de huidige Amerikaanse kernwapens in Nederland en Europa en de wens die kernwapens te verwijderen. Geen woord over het Non-Proliferatieverdrag dat verspreiding van kernwapens verbiedt of het VN-Verdrag dat kernwapens verbiedt. Geen woord over de toenemende risico's op een kernoorlog als het aantal nucleaire wapens in de wereld toeneemt. Het kabinet speelt met vuur en lijkt dat niet eens te beseffen.

Oorlogsbelasting

Vanaf volgend jaar wil de komende regering Jetten een extra oorlogsbelasting invoeren. Dit wordt geframed als vrijheidshelling maar feitelijk is het een extra belasting voor individuele burgers en bedrijven waar de overheid wapens van koopt. Dit moet vanaf 2028 elk jaar ruim 5 miljard euro opleveren. De burgers gaan 3,4 miljard betalen en het bedrijfsleven 1,7 miljard. Uiteindelijk moet de Defensiebegroting straks het enorme bedrag van 19 miljard hoger zijn dan nu. Hieruit wordt de oorlogsvoorbereiding annex wapenwedloop betaald. Deze militarisering wordt verder gefinancierd door afbraak van de zorg en verslechtering van sociale voorzieningen als de WW, de WIA en de AOW. Dit is onaanvaardbaar en de Nieuwe Vredesbeweging verwacht een bondgenoot in vakorganisaties die verzet tegen dit beleid zullen moeten aantekenen.

Aan de slag spreekt van een mentaliteitsverandering: van vredesdividend naar gevechtskracht. Deze voorstelling van zaken is onjuist en opnieuw een vorm van framing. Het officiële defensiebeleid dat voorafging aan de huidige wapenwedloop was niet een of ander vredesdividend maar het inrichten van de Defensieorganisatie op militaire interventiepolitiek, met bijbehorende jarenlange operaties in Afghanistan, Irak en Mali. Dat het akkoord hieraan voorbijgaat, kenmerkt de vlucht naar voren uit deze – overigens mislukte - politiek. Hetzelfde geldt voor het vastlopen van het uitdrijven van Rusland uit Oekraïne door alles te zetten op militaire middelen, in plaats van veel eerder de combinatie te zoeken met diplomatie. De nieuwe wapenwedloop die nu wordt ingezet, gaat dan ook voorbij aan een evaluatie van dit – eveneens mislukte - Oekraïnebeleid.

Militarisering van Nederland

De nieuwe regering Jetten is stellig van plan Nederland te gaan militariseren, zo blijkt duidelijk uit dit coalitieakkoord. Dat gebeurt op drie manieren:

De invoering van de Wet Defensiegereedheid (WODG), waarbij Defensie een enorm beslag legt op de ruimtelijke inrichting van Nederland, op de natuur en de kansen van de noodzakelijke woningbouw en met voorbijgaan aan de democratische rechten van burgers, lokale overheden en vakbonden.

Ten tweede de enorme vergroting van de krijgsmacht met reservisten en beroepsmilitairen. Het lijkt onvermijdelijk dat een vorm van dienstplicht wordt ingevoerd. Er wordt gesproken van een 'verplichte enquête' voor jongeren en een 'selectieve dienstplicht'.

Ten slotte zal een industriepolitiek worden gevoerd die de Nederlandse wapenindustrie moet versterken, waarbij de huidige wapenexportregels worden afgebroken die voorkomen dat wapens in foute handen vallen.

Oproep

Het hier geschetste beleid van de regering Jetten is een uitdaging aan iedereen die kiest voor vrede en diplomatie. De Nieuwe Vredesbeweging roept daarom iedereen op zich actief te verweren tegen de oorlogsvoorbereiding; de wapenwedloop, de militarisering van Nederland; de daarmee verband houdende afbraak van de natuur en de aanval die tegen de welvaartstaat wordt ingezet. Alleen een zeer actieve en grote vredesbeweging met bondgenoten maakt een kans deze plannen te verhinderen.

Sluit je aan!

Opzeggen nieuwsbrief

Je ontvangt deze nieuwsbrief omdat je daarvoor hebt aangemeld. Voor opzeggen mail naar: nieuwsbrief@nieuwevredesbeweging.nl ovv Opzegging nieuwsbrief

Volg ons

